

2024

EDUCATION

Paper : EDU-0300104

(Educational Sociology)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) The term 'sociology' was coined by

‘সমাজবিজ্ঞান’ শব্দটো প্ৰথমে ব্যৱহাৰ কৰিছিল

(i) Brown

ব্ৰাউন

(ii) Ottaway

অ’টোৱে

(iii) Ogburn

অ’গবাৰ্ণ

(iv) Auguste Comte

আগষ্ট কম্‌টে

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (b) Who is regarded as the father of educational sociology?

শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ বুলি কাক কোৱা হয় ?

- (c) 'We feeling' is an important characteristic of ____.

(Fill in the blank)

'আমি ভাব' _____ৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) From which language has the English word 'culture' been derived?

ইংৰাজী শব্দ 'culture' কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে ?

- (e) Give an example of secondary group.

মাধ্যমিক/গৌণ সমূহৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (f) What is meant by social change?

সামাজিক পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা ?

- (g) Give an example of non-material culture.

অবস্তুগত সংস্কৃতিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (h) What is the meaning of the term 'socious'?

'Socious' শব্দটোৰ অৰ্থ কি ?

(3)

2. Answer any six of the following questions
in short : 2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the agencies of socialization?

সামাজিকীকৰণৰ মাধ্যমসমূহ কি কি ?

- (b) What is meant by social group?

সামাজিক সমূহ বুলিলে কি বুজা ?

- (c) What is meant by material culture?

বস্তুগত সংস্কৃতি বুলিলে কি বুজা ?

- (d) Mention any two characteristics of
social change.

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ
কৰা ।

- (e) What is primary group?

প্ৰাথমিক সমূহ কি ?

(f) Mention any two characteristics of secondary group.

মাধ্যমিক/গৌণ সমূহৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) What is crowd?

ভিৰ/জুম বুলিলে কি বুজা?

(h) What is meant by sociology of education?

শিক্ষাৰ সমাজবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা?

(i) What is meant by cultural lag?

সাংস্কৃতিক পশ্চাৎৰতীতা বুলিলে কি বুজা?

(j) What is meant by social interaction?

সামাজিক পাবস্পৰিকতা বুলিলে কি বুজা?

3. Write short notes on any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Relation between education and sociology

শিক্ষা আৰু সমাজবিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

- (b) Importance of educational sociology
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা
- (c) Factors of social change
সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কাৰকসমূহ
- (d) Role of family in socialization process
সামাজিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত পৰিয়ালৰ ভূমিকা
- (e) Differences between social group and crowd
সামাজিক সমূহ আৰু ভিৰ/জুমৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ
- (f) Importance of primary group
প্ৰাথমিক সমূহৰ গুৰুত্ব
- (g) Processes of socialization
সামাজিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াসমূহ
- (h) Relationship between culture and education
শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

(6)

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define the concept of sociology. Discuss the various methods of sociology. 4+6=10

সমাজবিজ্ঞানৰ ধাৰণাৰ সংজ্ঞা দিয়া। সমাজবিজ্ঞানৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Explain the concept of educational sociology. Discuss the scope of educational sociology. 4+6=10

শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা। শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Explain the role of education as an instrument of social change.

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ এখন আহিলা হিচাপে শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What is meant by culture? Elaborate the functions of culture.

সংস্কৃতি বুলিলে কি বুজা? সংস্কৃতিৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে বিশদ বিৱৰণ দিয়া।

(7)

- (e) What is meant by socialization? Discuss the nature of socialization. 4+6=10

সামাজিকীকৰণ বুলিলে কি বুজা? সামাজিকীকৰণৰ
প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★